

ארצות הברית אי"ק השאר במקומך!

כמעט מדי יום הגיעו מברקים אל מפקדתי של אי"ק ליד פאריס, שנסתיימו כולם במי- לים "אי"ק, חזור הביתה!" ידידו ותומכיו, שאיגנו את התנועה שמטרתה להכניסו ל- בית הלבן שמעו את החצוצרות הגדולות אשר על עגלת-המוסיקה של בוב טאפט ו- התיאשו. כיצד אפשר ללחום למען מועמד שאיגנו, ושאיש אינו מכיר את דעותיו, כש- המועמד והשני עובר מעיר לעיר, נואם ארבע או חמש פעמים ביום לפני קהל של כמה עשרות זקנות וילדים?

הוא אומר אי"ק נשאר איתן. השוב הוא: "אם העם האמריקאי רוצה בך, יוכל לבחור לך גם מרחוק. לא אטוש את תפקידי, בו תלוי גורל אירופה, כדי לעסוק במקצוע המפוק- פק של ציד נפשות.

ופתאום, ביום בהיר איתן, פסקו המברקים. במקומם קמה קריאה גדולה: "אי"ק, היש- אר במקום שהנך נמצא בו."

נגרל נגרל. הדבר התחיל למחרת הבחירות בניו-האמפשייר (העולם הזה 751). בו ניצח הנגרל הנערך את הסנטור. הפולי- טיקאים המקצועיים שבו וניתחו את התוצ- אות, הגיעו למסקנה שטעו: העדרו של אי"ק לא היתה מגרעת, אלא להיפך, יתרון. כי הבוחרים * מאסו בפוליטיקאים המקצ- עיים ובציידים הנפשות, שרדיפתם אחר מפתח הכניסה לבית הלבן היה בולט מדי. לעומת זאת מצאה חן בעיניהם גישתו של אי"ק, שמילא את תפקידו ביושר, לא הרים אצבע כדי להיבחר.

העגלה של אי"ק החלה זוה, וכעבור ימים מספר דהרה בכביש כמכונת קרייזלר, מודל 1952. אחר הנצחון בניו-האמפשייר בא ה- צחון המדהים, חסר-התקדים, במינסוטה. של מדינה זו נפסלה הבקשה למועמדותו של אי"ק בגלל סיבה פורמלית. אולם ברגע ה- אתרון הודיע התובע הכללי כי אם הבוחרים יכניסו את שמו של אי"ק בכתב ידם לפתח הבחירות, ויספרו גם פתקים אלה, אף כי לא יהיה להם, כנראה, תוקף חוקי. התוצאה: למעלה מ-100 אלף איש, כ-40% מכלל מס- פר הבוחרים, רשמו את שמו של אי"ק, גרמו בכך לרעידת-אדמה שזעזעה את כל הארץ. פרט אופייני: אלפי בוחרים לא ידעו גם כיצד לכתוב את שמו המסובך של אי"ק, סילפוהו בעשרות שורות שונות. התוצאה היתה מיידית. כמה מראשי תנוע- חו של טאפט פנו אליו בפומבי, תבעו ממנו להסתלק ממועמדותו, מאחר שהפכה חסרת-

חשובה בעולם. ד"ר חרש, איש אחד הסיק מסקנה הגיו- נית מעובדה זו - האדם התופס את המשרה הזאת כרגע, הארי טרומן קם במסיבת מפל- גה גדולה, חיך את חיכוך הרגיל, הודיע כאילו בדרך אגב: הוא לא "ירוק" השנה. נימוק מספר 1: טרומן בטוח שאי"ק ימשיך במדיניותו שלו (התערבות אמריקאית בכל רחבי העולם, סעד כלכלי וצבאי). נימוק מס- פר 2: נתברר כי אויבי טרומן מתכוונים לפלג את המפלגה שלו, ונצחוננו המפתיע של האביר-הלוחם בפשעים אסטס קיפובר (העו- לם הזה 751) בניו-האמפשייר הוכיח שהארי נמאס במקצת על הבוחרים.

"הארץ מאסה בפוליטיקאים הוותיקים. ה- ארץ רוצה בדם חדש!" הודיעו הפרשנים ה- מקצועיים, חיכו לאי"ק הרפובליקאי ולקיפ- בר הדימוקראטי, שניהם חובבים במקצוע. אולם טרומן, בהסתלקו, ידאג לפחות לדבר אחד: שהדם החדש יהיה דם שימצא חן בעיניו. המועמד המקובל על טרומן: אדליי סטיבנסון, מושל המדינה אילינויס, שהיתה לפניו המדינה המושחתת ביותר בארצות- הברית, טוהרה במידה רבה הודות למושלה. אולם שני גורמים מעכבים בחירה זו. הרא- שונה: סטיבנסון בטוח כי ייבחר שנית ב- מדינתו, אינו מתלהב לזרוק משרה פחותה אף בטוחה מן הדין כדי לצוד משרה חשובה אך בלתי-בטוחה. השנייה: סטיבנסון הוא אדם גרוש, והאמריקאים אינם אוהבים אנ- שים גרושים בבית הלבן.

קוריאה טוראי אחד נחר

כאשר הטוראי ווארן מקונל, 20, הוצב ל- משמרת לילה בעמדת תצפית של האו"ם ב- קוריאה, לא עלה בידו לפזר את התנומה ש- השתלטה על עפעפיו. גם הרשריש שעוררת כתה צפון-קוריאית שחמקה ועברה את הק- וים האמריקאים, לא הצליחה לעורר את מקו- נל משנתו העמוקה לאחר שהתכנס לתוך שק השינה שלו ורכס את הרוכסנית על פניו.

כשנתפשה הכתה הקומוניסטית, עם שחר, עליידי משמר ממונע, נתגלה שהעקבות עברו על-פניה עמדת התצפית, ממנה בקעה חנירה שעוררה את תחת אחד הקצינים. הוא זקר את שק השינה בכידון רובהו וגרם בכך להתרוממותו של השק, ממוכו הגיצו פניו המנומנמות של ווארן מקונל.

ימים אחדים לאחר מכן הגיע לעירתו הק- טנה של מקונל במדינת ניו-ג'רסי, ארצות- הברית, פסק-הדין במשפט שהדה שנגרך לטו- ראי מקונל: עשר שנות מאסר. 600 תושבי

דרום אפריקה מלאן נגד מלאן

באחד הלילות בחודש מאי, לפני שנה, עב- רו עשרת אלפים חיילים משוחררים ברחו- בות קייפטאון, מקום מושבו של הפרלמנט הדרום-אפריקאי. היו אלה אנשי קומנדו ה- פלדה, ובראשם צעדו שני גברים: האחד צעיר ונמרץ, השני כפוף ועטור זקן-שיבה. הצעיר היה ראש-הטייסת אדולף גיסברט

המחאה מגיעה למימדים כאלה. אולם מלאן הקשיש, בעל מרה שחורה (גם מבחינה רפו- אית, הוא נותח רק השנה) עשה צעד נוסף: הוא זרק מן הצבא את כל הקצינים הדרום- אפריקאיים שהשתתפו במלחמה האנטי-נא- צית (בעיקר בחזית המצרית), כיוון שמלאן, שהיה אז באופוזיציה, התנגד למלחמה בכלל. לעומת זאת העלה בדרגה את המשתמטים שלא יצאו או לחוית. רבבות לפידיים. צעד כפול זה גרם לכך שמיטב החיילים שהשתחררו או שהת-

ראש ממשלה דניאל מלאן (מימין) ...לחזק הנזני

פטרו הפכו מנהיגים טבעיים למלחמת ההג- נה על זכויות הכושים. צעקו הם: "כושים זלבינים מתו יחד בשלוחות החיות, לא נפקיר את אחינו ביום שלום!" תחילה צעקה הממשלה, אולם חיש מהר שינתה את דעתה. מלאן ה"מלח" הצטרף ל- תנועה ומיד הפך מנהיג טבעי. הוא היה חייל קרבי שלא התערב מעודו בפוליטיקה, אדם שגדל בכפר בודד, אפריקנדר בעל דם טהור. במקום שהופיע התלכדו סביבו החי- לים המשוחררים, נטשו את כפריהם, את משרדיהם ואת סדנאותיהם, מוכנים לצאת מחדש למלחמה. אלפים קמו בן לילה, ארגנו שירות עצמות לכובל גיפים, ביקרו בהמוני- הם במחוזות שונים. אולם נשקם העיקרי היה ארגון תהלכות-ענק של רבבות נושאי לפידיים, שהפכו את הערים הגדולות לים של להבות.

מלאן, ה"מלח", טייס קרבי שהצטיין בקרב על לונדון, שירת לפני כן כימאי בצי המס- חרי. הזקן היה הגנרל דולף דה-לה-ריי, מ- מנהיגי מלחמת הבורים, האדם שלקח בשעתו את ווינסטון צ'רצ'יל בשבי. השניים עברו על פני המשטרה המזויינת, ביקשו להתקבל לראיון אצל דניאל מלאן, ראש הממשלה. אולם ראש הממשלה, קרוב רחוק של ראש המפגינים, סירב לקבלם. ה- שניים נתקבלו על-ידי ראשי מפלגות האופו- רזיציה, מסרו להם החלטה המוחה נגד הוצ- את התושבים הצבעוניים מרשימת הבוחרים הכללית של מחוז הכף.

בצורה דרמטית זו נולדה תנועה שהיא יחידה במינה בעולם: תנועה פוליטית של חיילים משוחררים, הלוחמת נגד השוביניזם. השם הרשמי: קומנדו הלפידים של החיילים המשוחררים הדרום-אפריקאים.

ארבע שכבות הפירמידה. המאבק בין שני המלאנים התחיל כשמלאן הקשיש הכניס את הצעת החוק הסותרת את חוקת המדינה. כיוון שלא היו לו סיכויים לזכות ברוב הדרוש לשינוי החוקה, העביר את ה- חוק ברוב רגיל. מטרתו: צעד נוסף לנישול התושבים הבלתי אירופיים, להגשמת ה- אפארטהייד ("ההפרדה") בין הגזעים. אוכלוסיית המדינה מורכבת כפירמידה בעלת ארבע שכבות. היסוד מורכב משמונה מיליונים כושים, בעלי עור שחור, עבודה שחורה ותנאי חיים שחורים. עליהם רובצים כמיליון "צבעוניים", מהם כשליש הודים, ה- מדוכאים כמעט כמו הכושים **.

השכבה השלישית מורכבת מן המהגרים האנגלים, שהם שותפים לשלטון הלבן אך פוחדים מן הלאומנים ה"אפריקנדרים", בני המהגרים ההולנדים שהם מהווים את ראש הפירמידה. אנגלים ואפריקנדרים יחד מהווים רק שני מיליון, מתוך 11 מיליון התושבים. לוא היה מלאן הקשיש, שהוא מנהיג ה- מפלגה הלאומנית של האפריקנדרים, מסתפק בניצול הצבעוניים, ייתכן ולא היתה תנועת

* קומנדו היה עם יחידת הגרילה הקטנה של הבורים שעשתה שמות בצבא הסדיר ה- בריטי במלחמת הבורים. המלה (שתרגומה המילולי הוא פיקוד) נתקבלה אחר-כך בצבא הבריטי כמצייתת לוחמים מובחרים. בעלי כושר ויוזמה אישית מובהקים, הפועלים ב- יחידות נידות קטנות. ** המטמה נגדי התחיל את הקריירה שלו בארגון תנועת המחאה של ההודים בדרום- אפריקה, ובנו משתך עתה בדרום, טיים ה- שבוע צום-מחאה של 21 יום. ממשלת הודו הפטיקה ב-1946 את יחסיה הדיפלומטיים עם דרום-אפריקה.

צעקו אנשי הממשלה: "זהו ניצול מחפיר של זכרונות המלחמה והאידיאליזם של החיילים למען מטרות מפלגתיות!" השיבו החיילים: "נשבענו התנגדות נצחית לאלה הבאים לכבול את הרוח החופשית של האדם... נקדיש את מרצנו, את כשרוננו, את כוח לבנו, מוחנו וגופנו לעקרונות הממשלה החפשיית, לכבוד עמנו ולבטחון ירושתנו ה- דימוקראטית!"

צרפת רבאשים תיקון יסודי

בשבוע שעבר לקה יו"ר בית-הנבחרים ה- צרפתי, אדוארד ריו, בתמהון. הוא קיבל הצעה רשמית שניסוחה המחוצף היה: "על כל מנהיגי סיעות בית-הנבחרים לעבור מיד תהליך מדוקדק של בדיקת מוחותיהם, מאס- צעים רפואיים". המציע: היפוליטוס ברטל, נשיא התאחדות האנשים הישרים בצרפת, וחבר מועצת העיירה הפריסאית. מרטל ש- שלח את הצעתו לפרלמנט הצרפתי, האיץ בניו לגייס מיד קבוצה גדולה של אנשי רפואה, שתהיה מורכבת מטובי הפסיכיאטר- רים הצרפתיים, אשר יבדקו את נציגי העם הצרפתי בדיקות פסיכיות. הסביר מרטל: לדעתי, טעוניהם ראשיהם של המדינאים ת- קון יסודי. הגיב ריו, יו"ר בית-הנבחרים וכתבו זה 40 שנה: "אין לי מה להעיר".

"מלח" אדוקה גיסברט מלאן התנגדות נצחית...

סיוכויים. אחרים, שונאים מושבעים של אי"ק, פנו ביאושם אל הנגרל מאק-ארטור, דובר הריאקציה השחורה ביותר, ביקשוהו להע- מיד את מועמדותו, מתוך הנחה שרק נגרל יכול להכות נגרל. אולם לכאורה המאבק היה ברור דבר אחד: אי"ק הוא המועמד החזק ביותר למשרה ה-

* חברי מפלגה רשומים, הבוחרים בתחום מפלגתם (הרפובליקאית או הדמוקראטית) בלבד, באדם הראוי, לדעתם, להיות מועמד לבחירות הנשיא.